

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2022/016 van 15 februari 2022

over

tekst	voorontwerp van decreet
van	van de Vlaamse Regering
	tot instemming met het samenwerkingsakkoord van XXX tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 20 december 2018 tussen de Vlaamse Gemeenschap,
titel	de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie met betrekking tot het verplicht inburgeringstraject voor de nieuwkomers in Brussel - Hoofdstad
roepnaam	(decreet instemming samenwerkingsakkoord inburgeringstraject Brussel - Hoofdstad)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 14 januari 2022

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad Van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de heer Bart Somers, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen van 25 januari 2022, ontvangen door de VTC op 25 januari 2022;

Brengt op 15 februari 2022 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Inburgering (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een voorontwerp van decreet *tot instemming met het samenwerkingsakkoord van XXX tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 20 december 2018 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie met betrekking tot het verplicht inburgeringstraject voor de nieuwkomers in Brussel – Hoofdstad* (hierna "het

Ontwerp”), met betrekking tot het nieuwe artikel 8/1 dat werd toegevoegd aan het samenwerkingsakkoord van 20 december 2018.

2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Het Ontwerp beoogt instemming te verlenen met het samenwerkingsakkoord tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 20 december 2018 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie met betrekking tot het verplicht inburgeringstraject voor de nieuwkomers in Brussel-Hoofdstad.
4. Er werd een nieuw artikel toegevoegd aan de ordonnantie van 11 mei 2017 betreffende het inburgeringstraject voor de nieuwkomers. Dit artikel vormt de **wettelijke basis voor de verwerking van persoonsgegevens in een uniform computergestuurd systeem**. Dit uniform computergestuurd systeem zal gebruikt worden voor de opvolging van de dossiers van nieuwkomers en zal ter beschikking worden gesteld van de gemeenten van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, de erkende inrichters van het inburgeringstraject en de nieuwkomers.
5. Over het ontwerp van ordonnantie werd advies gevraagd van de Raad van State. De Raad van State merkte in haar advies nr. 69.369/1 van 4 juni 2021 op dat eveneens een artikel zou moeten toegevoegd worden **aan het samenwerkingsakkoord** van 20 december 2018 voor wat betreft de verwerking en uitwisseling van persoonsgegevens door de inrichters van het inburgeringstraject die erkend zijn door de Vlaamse Gemeenschap en door de Franse Gemeenschapscommissie. Er werd daarom een ontwerp van samenwerkingsakkoord opgesteld tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 20 december 2018. In het samenwerkingsakkoord van 20 december 2018 wordt een artikel 8/1 ingevoegd dat de essentiële elementen van de verwerking van persoonsgegevens beschrijft, en in overeenstemming is met het nieuwe artikel in de ordonnantie van 11 mei 2017.
6. Door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie werd eveneens advies gevraagd aan de Gegevensbeschermingsautoriteit.
7. Artikel 8/1 dat werd toegevoegd aan het samenwerkingsakkoord van 20 december 2018, luidt als volgt:

“Eerste artikel. In het samenwerkingsakkoord van 20 december 2018 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie met betrekking tot het verplicht inburgeringstraject voor de nieuwkomers in Brussel-Hoofdstad, wordt een artikel 8/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 8/1. §1. De Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie stelt een uniform computergestuurd systeem voor de opvolging van de dossiers van nieuwkomers ter beschikking van de gemeenten van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, de erkende inrichters van het inburgeringstraject en de nieuwkomers.

Dat systeem moet toelaten:

1° Voor de gemeenten: te detecteren welke nieuwkomers onder de verplichting tot inburgering vallen alsook te controleren of die verplichting wordt nagekomen;

2° Voor de inrichters van het inburgeringstraject: na te gaan of een nieuwkomer onder de verplichte inburgering valt, alsook het dossier van de verplichte nieuwkomers die bij hen zijn ingeschreven proactief te kunnen opvolgen;

3° Voor de nieuwkomers: hun dossier te kunnen opvolgen en daarin de nodige attesten te kunnen inbrengen;

4° Voor de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie: de toepassing van de regelgeving over de verplichte inburgering te kunnen nagaan en de opvolging te kunnen doen van een dossier waarin een administratieve sanctie moet opgelegd worden.

De gegevens mogen enkel worden verwerkt voor de doeleinden die hierboven zijn opgesomd.

§2. De categorieën van verwerkte gegevens in het uniform computergestuurd systeem voor de opvolging van de dossiers van nieuwkomers zijn de volgende:

1° het rijksregisternummer, de naam en voornamen, de geboortedatum, het geslacht, de hoofdverblijfplaats, de nationaliteit, de verblijfstoestand, de familiale gegevens (met name de burgerlijke staat, de verklaring van wettelijke samenwoning en de afstammelingen in de dalende lijn) en de eventuele datum van overlijden;

2° gegevens over het verloop van het inburgeringstraject (aanmelding, beëindiging, vrijstellingen, opschortingen).

De gegevens onder 1° worden opgehaald uit het Rijksregister.

§3. De Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie is de verwerkingsverantwoordelijke voor de persoonsgegevens, vermeld in §2.

§4. De gegevens vermeld in §2 worden in het uniform computergestuurd systeem voor de opvolging van dossiers van nieuwkomers als volgt bewaard:

- voor de nieuwkomers die het inburgeringstraject beëindigd hebben, worden het rijksregisternummer, de naam en voornamen, en de datum van beëindiging van het inburgeringstraject gedurende 30 jaar na afsluiting van het dossier bewaard, daarna worden ze verwijderd. De overige gegevens worden na beëindiging van het inburgeringstraject verwijderd;

- voor de nieuwkomers die het inburgeringstraject niet beëindigd hebben, worden alle gegevens gedurende 30 jaar na afsluiting van het dossier bewaard, daarna worden ze verwijderd.

§5. De gegevens, vermeld in §2, worden gedeeld met de gemeente waar de nieuwkomer is ingeschreven en de inrichter van het inburgeringstraject waar de nieuwkomer is ingeschreven.

Andere gemeentes en inrichters van een inburgeringstraject hebben enkel zicht op het rijksregisternummer, de naam en voornamen, de gemeente en de inrichter van het inburgeringstraject waar de nieuwkomer is ingeschreven, en de status van het dossier, teneinde de aan hen opgelegde verplichtingen in het kader van de verplichte inburgering te kunnen nakomen.

§6. Binnen de grenzen van de door dit samenwerkingsakkoord ingestelde gegevensuitwisselingen, kunnen het Verenigd College, het College van de Franse Gemeenschapscommissie en de Vlaamse Regering de nadere voorwaarden voor het ter beschikking stellen, het aanpassen en het gebruiken van het computergestuurd systeem voor de opvolging van dossiers van nieuwkomers en de elektronische gegevensuitwisseling bepalen."

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

8. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn:

nieuwkomers¹ in Brussel – Hoofdstad

en dat het minstens de volgende gegevens betreft :

1° het rijksregisternummer, de naam en voornamen, de geboortedatum, het geslacht, de hoofdverblijfplaats, de nationaliteit, de verblijfstoestand, de familiale gegevens (met name de burgerlijke staat, de verklaring van wettelijke samenwoning en de afstammelingen in de dalende lijn) en de eventuele datum van overlijden;

2° gegevens over het verloop van het inburgeringstraject (aanmelding, beëindiging, vrijstellingen, opschortingen).

De gegevens onder 1° worden opgehaald uit het Rijksregister.

¹ De meerderjarige vreemdeling, jonger dan 65 jaar, die minder dan drie jaar wettig in België verblijft en die voor het eerst met een verblijfstitel van meer dan drie maanden ingeschreven wordt in het Rijksregister van een gemeente van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, zoals ook omschreven in artikel 2 van de ordonnantie (art. 2,2° Samenwerkingsakkoord van 20 december 2018 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie met betrekking tot het verplicht inburgeringstraject voor de nieuwkomers in Brussel-Hoofdstad, van 20 december 2018).

9. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatie- en contactgegevens en dus gaat het om de verwerking van persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

10. Het samenwerkingsakkoord bevat geen andere bepalingen inzake de bescherming van persoonsgegevens.
11. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving – elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.
12. Het Ontwerp of de nota aan de Vlaamse Regering vermelden niet expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden. De VTC gaat er van uit dat de gegevens verwerkt worden op basis van de rechtvaardigingsgrond “voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust”. Met name zullen de verwerkingsverantwoordelijken persoonsgegevens verwerken om te kunnen overgaan tot uitbetaling van de gezinsbijslag/groei pakket in geval er aanknopingspunten zijn in verschillende Belgische deelentiteiten.
13. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM², artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen³ van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.⁴
14. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, c), AVG⁵, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven sensu stricto, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk afgebakend zijn⁶. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de

² Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

³ Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

⁴ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GWH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GWH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GWH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116; DEGRAVE, E., *"L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle"*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

⁵ “c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;”

⁶ Artikel 6, 3, AVG. Voor wat punt e) betreft, bestaat de doelstelling van de verwerking in de vervulling van een taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht.

toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.

15. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar de wetgeving kunnen verwezen worden voor die elementen.
16. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.

3. Doelbinding

17. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).
18. De volgende doeleinden worden in het Ontwerp vermeld:
 - 1° voor de gemeenten: te detecteren welke nieuwkomers onder de verplichting tot inburgering vallen alsook te controleren of die verplichting wordt nagekomen;
 - 2° voor de inrichters van het inburgeringstraject: na te gaan of een nieuwkomer onder de verplichte inburgering valt, alsook het dossier van de verplichte nieuwkomers die bij hen zijn ingeschreven proactief te kunnen opvolgen;
 - 3° voor de nieuwkomers: hun dossier te kunnen opvolgen en daarin de nodige attesten te kunnen inbrengen;
 - 4° voor de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie: de toepassing van de regelgeving over de verplichte inburgering te kunnen nagaan en de opvolging te kunnen doen van een dossier waarin een administratieve sanctie moet opgelegd worden.
19. De doeleinden zijn dan ook welbepaald en transparant. Verder zijn de doeleinden die worden nagestreefd nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens over te gaan.
20. De VTC is van oordeel dat de doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.

4. Verantwoordelijkheid

21. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
22. Het Ontwerp duidt de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie aan als verwerkingsverantwoordelijke.
23. De Raad van State gaf aan dat aangezien de verwerkingsverantwoordelijke overeenkomstig artikel 24, lid 1, van de AVG “passende technische en organisatorische maatregelen [moet treffen] om te waarborgen en te kunnen aantonen dat de verwerking in overeenstemming met [de AVG] wordt uitgevoerd”, het aangewezen leek dat ook een verwerkingsverantwoordelijke op gemeentelijk niveau wordt aangewezen die de verantwoordelijkheid waarneemt voor de verwerking⁷.

⁷ <http://www.raadvst-consetat.be/dbx/adviezen/69369.pdf>

24. De VTC is van oordeel dat wat het uniform computergestuurd systeem betreft, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie het doel en de middelen zal bepalen en alleen zij verwerkingsverantwoordelijke is. De gemeenten zullen dat zijn voor de gegevens die zij eventueel verwerken op hun eigen systemen.
25. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verantwoordelijken voor de verwerking moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG)⁸ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.
26. De VTC meent alvast dat het uitvoeren van een GEB verplicht zal zijn gelet op **de lijst van de VTC**⁹ met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35.4 van de AVG. De VTC verwijst in dit kader naar de punten:
- wanneer er op grote schaal gegevens van personen met een migratie-achtergrond of van leden van etnisch-culturele minderheden ingezameld worden of op systematische wijze worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken. MINDERHEDEN [criterium 5 en 7];
 - wanneer er op grote schaal gegevens van kwetsbare segmenten van de bevolking ingezameld worden of op systematische wijze worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken. KWESTBARE PERSONEN [criteria 5 en 7] (voor het geval asielzoekers onder de definitie van nieuwkomer zouden kunnen vallen of er op een andere manier sprake is van een grotere machtsongelijkheid tussen de betrokkenen en de verwerkingsverantwoordelijke¹⁰);

5. Minimale gegevensverwerking

27. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
28. De categorieën betrokkenen zijn nieuwkomers in Brussel – Hoofdstad en de categorieën gegevens zijn:
- 1° het rijksregisternummer, de naam en voornamen, de geboortedatum, het geslacht, de hoofdverblijfplaats, de nationaliteit, de verblijfstoestand, de familiale gegevens (met name de burgerlijke staat, de verklaring van wettelijke samenwoning en de afstammelingen in de dalende lijn) en de eventuele datum van overlijden;
- 2° gegevens over het verloop van het inburgeringstraject (aanmelding, beëindiging, vrijstellingen, opschortingen). De gegevens onder 1° worden opgehaald uit het Rijksregister.

⁸ Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

⁹ Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanname van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties

https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_O_2020_01_DPIA_lijsten_v1_voor_web.pdf

¹⁰ Richtsnoeren van de Groep Gegevensbescherming Artikel 29 (WP29) voor gegevensbeschermingseffectbeoordelingen en bepaling of een verwerking "waarschijnlijk een hoog risico inhoudt" in de zin van Verordening 2016/679 <https://overheid.vlaanderen.be/richtsnoeren-voor-gegevensbeschermingseffectbeoordelingen-wp29>

29. Het is de VTC niet duidelijk waarom de familiale gegevens opgevraagd worden. Ook de Memorie van Toelichting geeft geen verduidelijking wat dit betreft. Verder is het onduidelijk waarom gegevens opgehaald worden uit het Rijksregister en in het systeem bewaard terwijl de authentieke bron geraadpleegd kan worden wanneer dit nodig is.
30. De VTC vestigt in ieder geval de aandacht op de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen* die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor het gebruik van het rijksregisternummer¹¹.
31. Wat de instanties die toegang hebben betreft: De gegevens worden gedeeld met de gemeente waar de nieuwkomer is ingeschreven en de inrichter van het inburgeringstraject waar de nieuwkomer is ingeschreven.
32. Andere gemeentes en inrichters van een inburgeringstraject hebben enkel zicht op het rijksregisternummer, de naam en voornamen, de gemeente en de inrichter van het inburgeringstraject waar de nieuwkomer is ingeschreven, en de status van het dossier, teneinde de aan hen opgelegde verplichtingen in het kader van de verplichte inburgering te kunnen nakomen.
33. Een verantwoording hiervoor ontbreekt in de Memorie van Toelichting. Het komt de VTC aangewezen voor deze alleszins op te nemen zodat de minimale gegevensverwerking beoordeeld kan worden.
34. In het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens. Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden.
35. Krachtens artikel 5.1, e), AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
36. Wat de **bewaartermijn** betreft: voor de nieuwkomers die het inburgeringstraject beëindigd hebben, worden enkel het rijksregisternummer, de naam en voornamen en de datum van beëindiging van het inburgeringstraject gedurende 30 jaar na afsluiting van het dossier bewaard. Voor de nieuwkomers die het inburgeringstraject niet beëindigd hebben, werd gekozen voor een bewaartermijn voor alle gegevens van 30 jaar na afsluiting van het dossier. In de Memorie van Toelichting worden die termijnen als volgt verantwoord: op die manier kan begrepen worden waarom het in die dossiers niet tot een beëindiging van het inburgeringstraject is gekomen.
37. Een bewaringstermijn van 30 jaar lijkt ertoe te leiden dat in de overgrote meerderheid van de gevallen de gegevens veel langer dan noodzakelijk worden bewaard. De in het ontworpen artikel 8/1, § 1 van het Ontwerp vermelde doeleinden lijken niet te kunnen verantwoorden dat alle gegevens die worden genoemd in de ontworpen bepaling voor alle nieuwkomers gedurende 30 jaar moeten worden bewaard. Dat is in het bijzonder het geval voor de gegevens van het verloop van het inburgeringstraject of de familiale gegevens van de personen die de inburgeringsplicht hebben voltooid. In het algemeen lijkt een bewaartermijn van 30 jaar niet proportioneel te kunnen worden geacht voor persoonsgegevens die niet gepseudonimiseerd zijn, zoals ook reeds de Raad van State opmerkte¹².

6. Juistheid

38. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).
39. Alle redelijke maatregelen moeten worden genomen om persoonsgegevens die, gelet op de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt, onjuist zijn, onverwijld te wissen of te rectificeren. De verwerkingsverantwoordelijke is dus verplicht tot een permanente kwaliteitsbewaking en -zorg. Op de verwerkingsverantwoordelijke rust een

¹¹ Zie artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een rijksregister van de natuurlijke personen*.

¹² <http://www.raadvst-consetat.be/dbx/adviezen/69369.pdf>

middelenverbintenis: hij zal alle redelijke maatregelen nemen zoals een voorzichtige en vooruitziende verwerkingsverantwoordelijke dit doet, in dezelfde omstandigheden.¹³

40. De VTC heeft geen opmerkingen wat dit betreft.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

41. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.

42. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen** zoals bedoeld in randnummer 37, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

43. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.

44. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:

- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
- het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
- het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
- een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.

45. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹⁴ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹⁵ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹⁶ en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichhouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haaracties waren en waarom¹⁷.

¹³ DE BOT, D., *De toepassing van de Algemene Verordening gegevensbescherming in de Belgische context. Commentaar op de AVG, de Gegevensbeschermingswet en de Wet Gegevensbeschermingsautoriteit, Handboek*, Mechelen, Wolters Kluwer, 2020, 497-498.

¹⁴ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹⁵ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹⁶ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

¹⁷ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

46. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover¹⁸.

III. BESLUIT

47. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling uitvoeren (randnummer 24 – 25);
- verduidelijken in de Memorie van Toelichting waarom familiale gegevens opgevraagd worden en gegevens uit het rijksregister gekopieerd worden (randnummer 27 – 28);
- in de Memorie van Toelichting verduidelijken waarom welke instanties toegang hebben (randnummer 30);
- de bewaartermijn van 30 jaar voor bepaalde persoonsgegevens aanpassen naar redelijke proporties (randnummer 33-34);
- de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 5).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2022-02-16 13:42:36 +01:00
Reden: Ik keur dit document goed

¹⁸ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>